

LIFE CLINOMICS

LIFE15 CCA/ES/000102

"This project has been funded with support from the European Commission"

PROCESSOS D'ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC DES DEL LIFE CLINOMICS

Helena Perxacs Motgè (Diputació de Barcelona)

Jornada de replicabilitat de processos d'adaptació al canvi climàtic – Vilafranca del Penedès 3/10/2019

Coordinador

Socis

MOTIVACIÓ

- Compromís dels governs locals en la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic

- Cal treballar conjuntament i implicar a tots els actors

TERRITORI

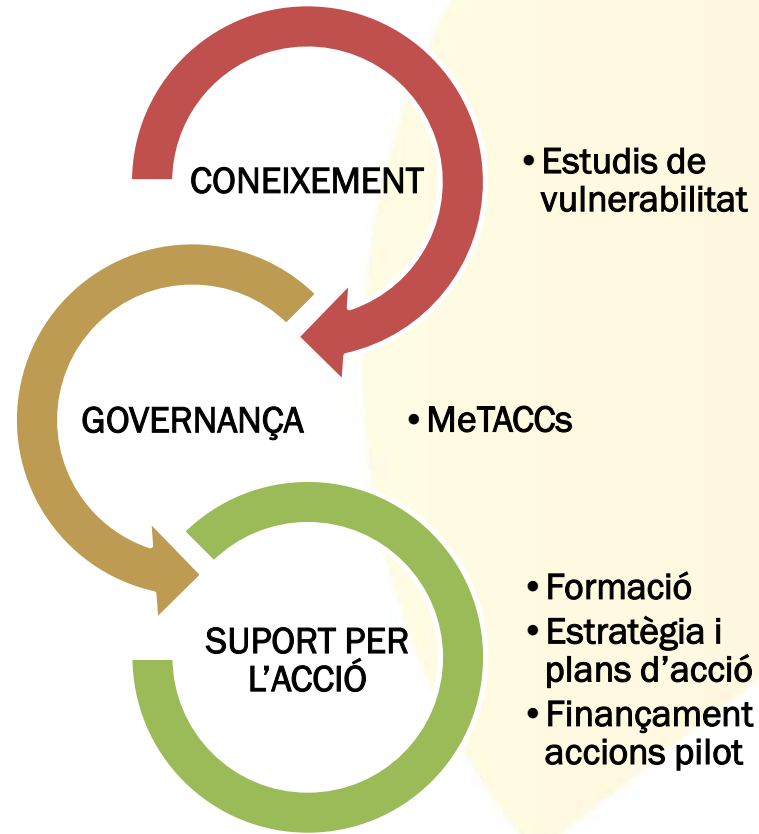

- ❖ Reserva de la Biosfera del Montseny
- ❖ Alt Penedès
- ❖ Reserva de la Biosfera de Terres de l'Ebre

- Agricultura
- Forestal
- Turisme
- Pesca

INGREDIENTS PER L'ADAPTACIÓ

CONeixEMENT

ALT Penedès

RIScos	SECTOR	VULNERABILITAT
Disminució dels cabals dels rius i rieres	Agrícola	6
Canvis en el tipus de cultius	Agrícola	5
Pèrdua de qualitat paisatgística	Turístic	5
Increment del risc d'incendi	Agrícola / Forestal	4-5
Canvis en la productivitat de la vinya per la sequera	Agrícola	4
Disminució de la qualitat de l'aigua subterrània	Agrícola	4
Reducció de les zones de cultiu de vinya i de les zones de pastura	Agrícola / Ramader	4

MONTSENY

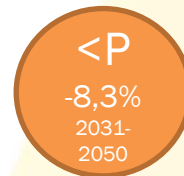
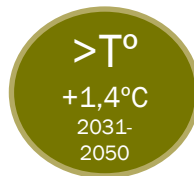
RIScos	SECTOR	VULNERABILITAT
Menor durada dels períodes d'innivació	Agrícola / Ramader / Turístic	6
Reducció del cabal dels rius i rieres, i increment de l'estiatge	Forestal / Turístic	5
Pèrdua de biodiversitat	Turístic / Forestal	5
Canvis en la distribució d'espècies d'interès	Forestal	4
Disminució de l'aprofitament forestal	Forestal	4

TERRES DE L'EBRE

RIScos	SECTOR	VULNERABILITAT
Pujada del nivell del mar (canvis morfològics del litoral)	Tots els sectors	10
Canvis en el tipus d'explotacions ramaderes	Ramader	10
Afectació dels cultius de secà	Agrícola	8
Augment d'espècies invasores i/o molestes	Agrícola / Pesquer-aqüícola	8
Increment de les necessitats de reg	Agrícola / Ramader / Turístic	7
Afectació de conreus: fruits secs, vinya i olivera	Agrícola	7
Major risc d'incendi	Forestal	6
Pèrdua de biodiversitat	Forestal / Turístic	6
Disminució de la qualitat d'aigua subterrània	Tots els sectors	6
Pèrdua de qualitat paisatgística	Turístic	6
Afectació per onades de calor	Salut pública	7

CONeixEMENT

AGRICULTURA

L'onada de calor provoca greus pèrdues en les vinyes del Priorat, el Montsant i la Terra Alta

Els productors asseguren que mai havien viscut una situació similar

per *NacióDigital*, 4 de juliol de 2019 a les 15:22 | [E](#)

ACTUALITAT

El canvi climàtic redueix la producció de vi en un 30% al Penedès

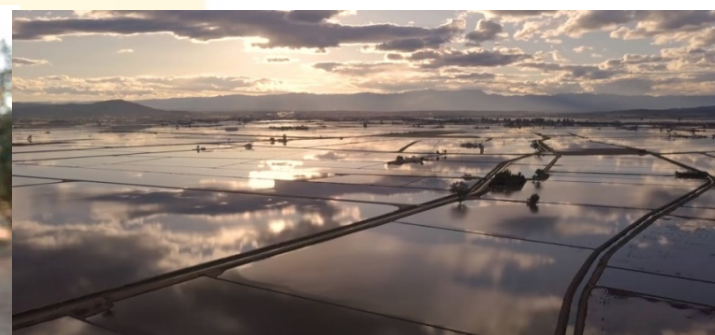
Josep Cabayol Virallonga | Siscu Baiges Planas (SICOM) | dilluns, 23 octubre 2017

El canvi climàtic reduirà la collita d'arròs un 40% el 2100 si no s'actua

Experts de l'IRTA avisen que a finals de segle més de la meitat del Delta quedarà per sota del nivell del mar i es salinitzarà, si no es fa res

Raim malès per la calor en primer terme, en una finca de la Serra d'Almos, a la Ribera d'Ebre i ACN

El sector de l'olivera del Baix Ebre i el Montsià amenaça d'entrar en situació de sequera greu i demana més ajuts

Es preveu una tercera campanya consecutiva amb pèrdues per falta de pluja d'entre el 30 i el 70%

Terres de l'Ebre

LIFE
CLINOMICS

LIFE15 CCA/ES/000102

"This project has been funded with support from the European Commission"

CONeixEMENT

Calor a les granges: Dutxes per a vaques, porcs que no mengen i un 20% més de consum elèctric

Les altes temperatures incrementen la mortalitat de pollastres i fan caure fins a un 30% la producció de llet

| MONTSIÀ

Un estudi pronostica un delta de l'Ebre sense platges el 2045

L'informe preveu que a les zones més afectades el mar s'endinsí 100 metres

La greu sequera del 2016 alerta sobre el futur dels boscos a Catalunya

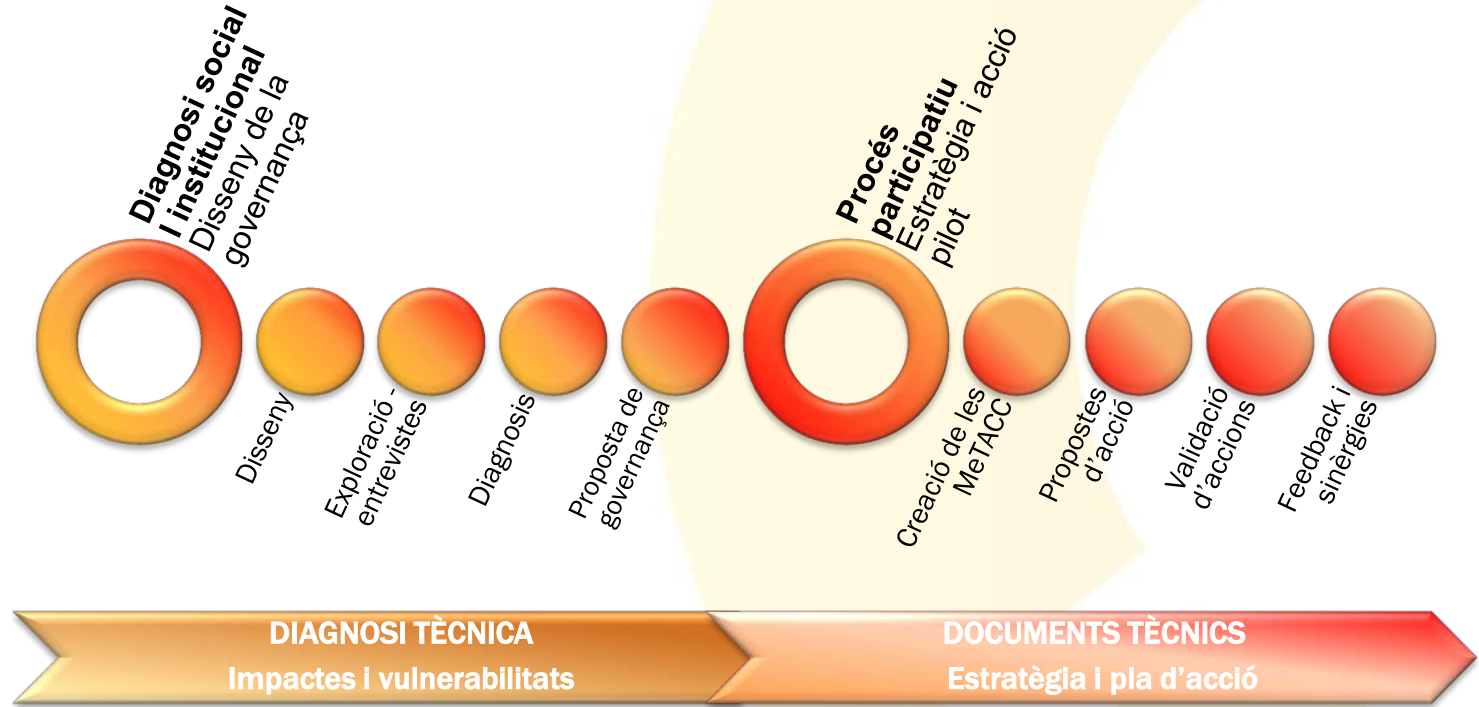
L'informe anual DeBoscat assenyalava que l'any passat va ser el pitjor des del 2012 i que molts arbres no tenen temps de recuperar-se

El canvi climàtic força els musclaires a alterar el cultiu

- Els aqüicultors del delta de l'Ebre deixaran de cultivar la cria dels musclos pels episodis de mortalitat que es repeteixen cada estiu
- Als Alfacs hauran d'adquirir la llavor per sembrar la badia, ja que se'ls n'ha mort el 100%

PROCÉS DE GOVERNANÇA

Treball tècnic Governança

ACTORS

MeTACC R.B.
Montseny

MeTACC Alt
Penedès

MeTACC R.B.
Terres de
l'Ebre

ADMINISTRACIONS
(municipis, consells
comarcals, Diputació
de Barcelona,
consorcis, DARPA -
Generalitat Cat.)

ÒRGANS DE GESTIÓ I
PARTICIPACIÓ DEL
TERRITORI (Ex. Parc
Natural del Montseny)

ENTITATS DEL SECTOR
AGRARI

Sindicats, cooperatives,
comunitats de regants,
DOPs, IGP, empreses
agràries, ADVs., IRTA

ALTRES RELLEVANTS:

entitats bancàries,
asseguradores,
fundacions,
associacions
(ecologistes, de dones,
etc.), investigadors,
ciutadania

MeTACCs

178 ACTORS IMPLICATS

Una oportunitat

- ✓ Per repensar el territori
- ✓ Per reforçar o crear iniciatives locals

MONTSENY MERCAT VIRTUAL
Selecció de productes del Montseny

SUPORT PER L'ACCIÓ

Pla d'acció per a l'adaptació al
CC de la R.B. Montseny

SUPORT PER L'ACCIÓ

Pla d'acció per a l'adaptació al CC de la R.B. Terres de l'Ebre

15 Eixos estratègics i 40 accions

1. **Agricultura de precisió**, gestió integrada de regadius
2. Noves **varietats i/o espècies** més adequades i varietats autòctones
3. Experimentació sembra en sec i pràctiques agro culturals de l'arròs
4. **Biomassa** com a font d'energia
5. Recuperació i **gestió d'espais agroforestals**
6. **Gestió forestal** que millori estructura i qualitat de les masses forestals, millor adaptació als riscos
7. Adaptació en l'**aqüicultura**
8. Millora qualitat de l'aigua a les **badies**
9. Diversificació i promoció **espècies de peixos** poc conegudes
10. **Turisme** adaptat
11. Nou sistema de **planejament de l'activitat turística** adaptada al CC.
12. Control **espècies invasores i/o molestes**
13. Minimitzar riscos del canvi climàtic sobre la **salut**
14. Instruments de **governança** per fer front als riscos del CC.
15. Millora de la **biodiversitat i el paisatge**

SUPORT PER L'ACCIÓ

Pla d'acció per a l'adaptació al CC de l'Alt Penedès

7 eixos i 30 accions

1. Estructures i òrgans de **governança i accions administratives**
2. Millora de l'estructura i qualitat de les masses forestals a través de la **gestió ramadera i forestal**
3. Gestió de l'**aigua**: gestió sostenible dels recursos hídrics
4. Gestió de la **vinya**: definir, assajar i impulsar bones pràctiques en el conreu de la vinya
5. Gestió **energia**: promoure la gestió energètica local
6. Gestió **sector turístic**: fomentar la responsabilitat ambiental al sector turístic
7. Gestió territori : instruments per la **planificació territorial i gestió del paisatge**

SUPPORT PER L'ACCIÓ

Accions escollides per les MeTACC per les PROVES PILOT

R.B. Montseny

- **Identificar els boscos més vulnerables al CC i crear models de gestió**
- **Adaptar edificis i instal·lacions agràries, turístiques**

Alt Penedès

- **Tècniques d'adaptació en viticultura. Millor maneig del sòl**
- **Ramaderia extensiva per la vinya i la prevenció d'incendis**

R.B. Terres de l'Ebre

- **Creació d'un observatori de la sequera**
- **Instal·lar un hatchery local de bivalves**

SUPORT PER L'ACCIÓ

Formació
Capacitació

30

500 persones

XX

Persones gestores
i divulgadores de
l'adaptació al
canvi climàtic

Accions pilot

6

146.000 €

Recursos

Promoure
col·laboració
público-
privada

Incentivar
inversió privada

Replicabilitat

1

Pacte per a
l'adaptació al
canvi climàtic

3/97

Plans d'acció
Accions

1

Guia per a la
resiliència local

Continuïtat
Avaluació

Xarxes locals
per l'ACC

Observatoris
locals per a
l'adaptació al
canvi climàtic

Indicadors
qualitatius

Indicadors
quantitatius

LIFE
CLIN MICS

LIFE15 CCA/ES/000102

"This project has been funded with support from the European Commission"

SUPORT PER L'ACCIÓ

Amb la firma del **PACTE PER A L'ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC**, les entitats del Sud d'Europa adquirim el compromís de promoure les actuacions proposades des del Life **CLINOMICS** per tal d'augmentar la resiliència dels països del mediterrani europeu.

Identificació vulnerabilitats

Enfortir compromisos adaptació

Instruments financers

Agricultura, ramaderia, gestió boscos resilient

Activitat turística adaptada

Innovació en gestió de pesca i aqüicultura +sostenible

Gestió sostenible dels recursos

Adaptar llocs de treball, capacitar, sensibilitzar, protegir la salut

Òrgans de govern, cooperació per l'adaptació

AVANÇANT EN L'ADAPTACIÓ

Gràcies!!!

Helena Perxacs

Núria Parpal

life.clinomics@diba.cat

@ClinomicsLife

<http://lifeclinomics.eu/>

Coordinador

Socis

